

Norsk melkeråvare

nbs

Oktober 2024

Fra målpris til PGE

- Målpris gjelder fram til 1.11.2024
- Deretter skal TINE fastsette en «Planlagt Gjennomsnittlig Engrospris» (PGE) for et halvt år om gangen.
- Vi skal også sette en prisløype (som i gjennomsnitt for halvåret er lik PGE).
- PGE kan reduseres en gang i løpet av halvåret men ikke økes.
- Prisløypen kan endres oftere.
- Det blir satt frister for varsling og informasjon ved endringer.
- Det blir noen begrensninger i muligheten til markedsregulering (volumbegrensninger).
- PGE vil etter alt å dømme ha samme funksjon i styringen av melkemarkedet som målpris har i dag

Hva er PGE - Planlagt Gjennomsnittlig Engrospris

- En **planlagt** pris (en varslet pris forpliktelse fra TINE)
- En **gjennomsnittspris** for et halvt år om gangen (ukesprisene kan variere)
- En **engrospris**, Prisen for videresalg av melk til nærmeste meieri

- Sikre samsvar mellom produksjon og forbruk

Fra Prp 105 S

- Tine SA får ansvar for å sette en prisambisjon i form av en planlagt gjennomsnittlig engrospris.
- Tine SA skal varsle planlagt gjennomsnittlig engrospris for neste halvår.
- Åpenhet om prinsippene som skal legges til grunn for fastsettelse av planlagt gjennomsnittlig engrospris.
- Ved fastsettelse av planlagt gjennomsnittlig engrospris tas hensyn til:
 - norsk melks konkurransekraft,
 - produksjonsvolum,
 - produsentøkonomi
 - mål om landbruk i hele landet.

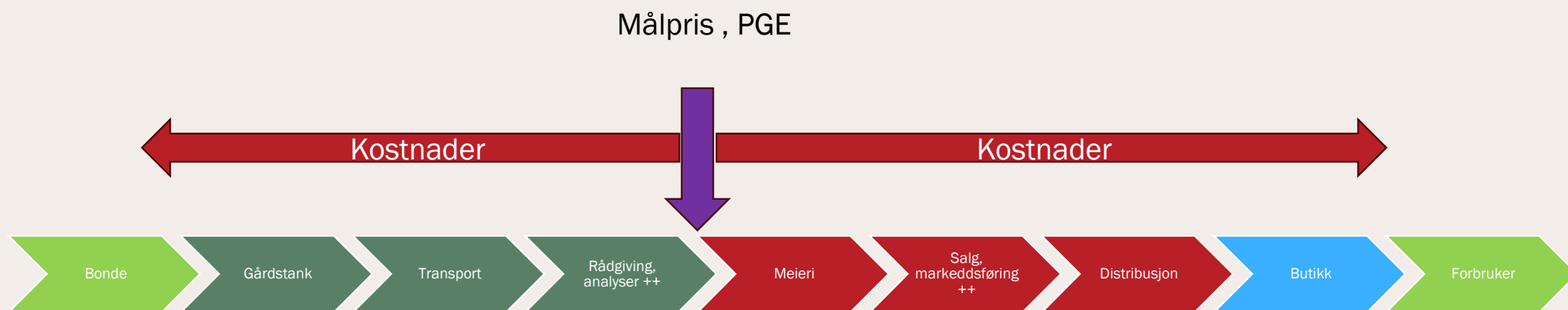
Fra Prp 105 S

- Innføring av volummodellen for melk innebærer at Tine SA får ansvar for å sette en prisambisjon i form av en planlagt gjennomsnittlig engrospris. Partene legger til grunn at Tine SA, med grunnlag i informasjonsplikten, skal varsle planlagt gjennomsnittlig engrospris for neste halvår. Partene legger vekt på at kjøpere av rå melk på forsyningsplikten og andre aktører i verdikjeden skal ha nødvendig forutsigbarhet og peker på at det må være åpenhet om prinsippene som skal legges til grunn for fastsettelse av planlagt gjennomsnittlig engrospris. Partene legger til grunn at det ved fastsettelse av planlagt gjennomsnittlig engrospris tas hensyn til norsk melks konkurransekraft, produksjonsvolum, produsentøkonomi og mål om landbruk i hele landet. Vurderingene som ble lagt til grunn for fastsettelse av planlagt gjennomsnittlig engrospris legges fram etter at prisen er gjort kjent.

Fra Prp 105 S

- Partene legger til grunn at endringen i seg selv ikke skal føre til endrede priser til bonde, industri eller forbruker, men overgang til et mer markedsbasert prissystem vil gi noe større usikkerhet om prisutvikling og prisvariasjon enn målprismodellen har gitt.

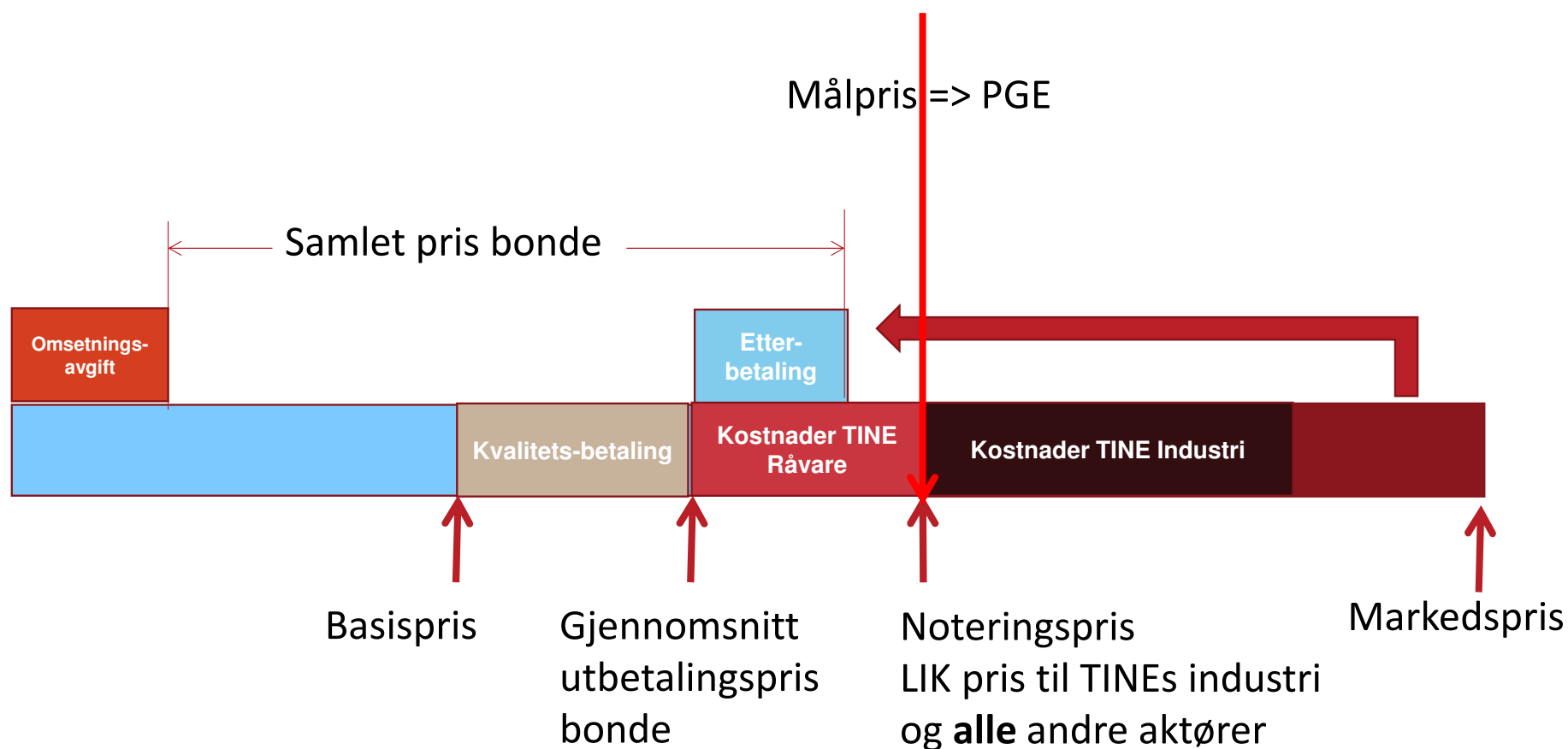
Prisstyring i verdikjeden for melk

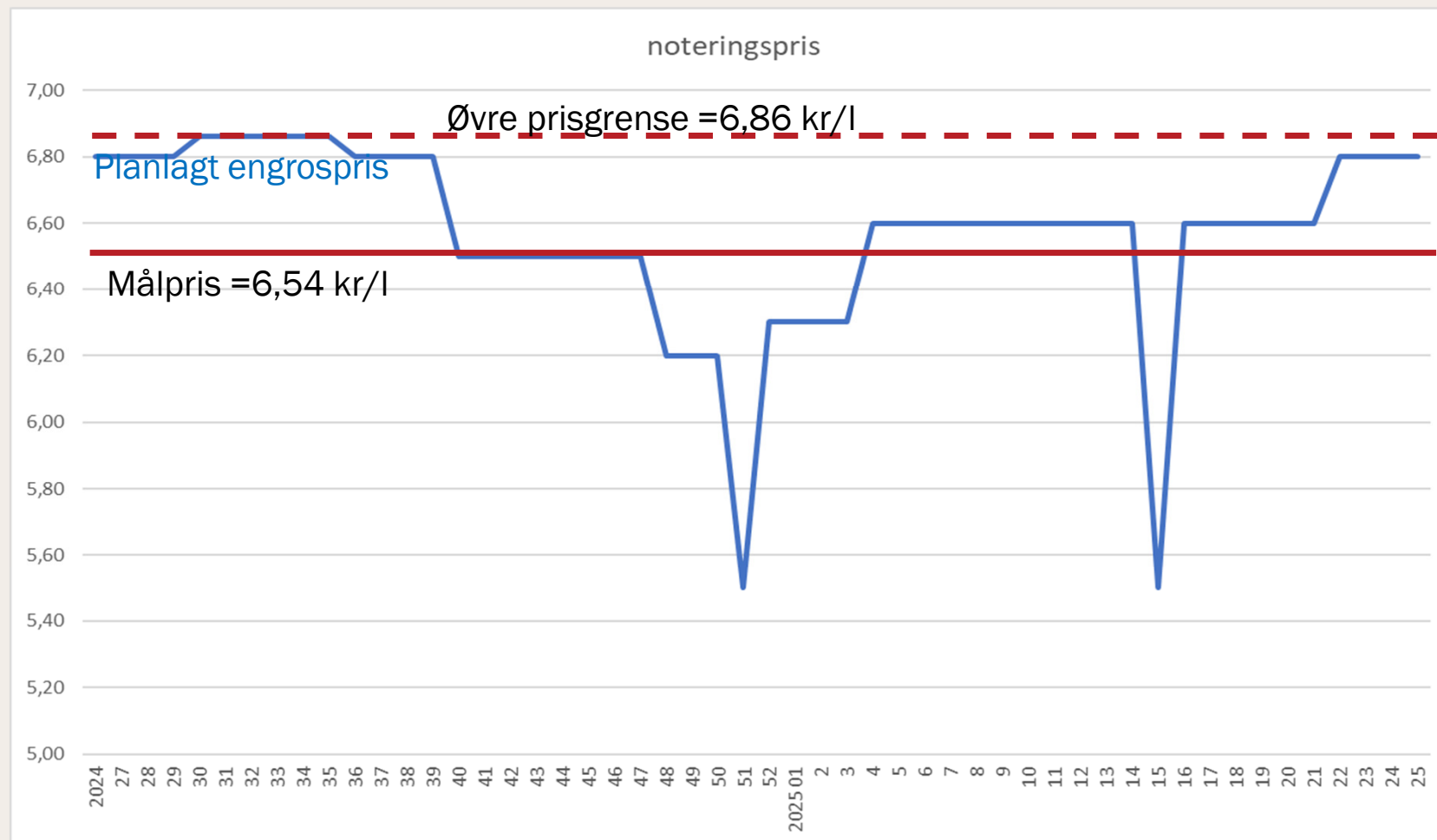
Målpris / PGE

- Ubehandlet (rå) melk innenfor definert kvalitet
- Levert til nærmeste TINE-meieri

Priser og prisbegrep

Målpris/pge og prisløyper

Importvernet

-Reduserer
importkonkurransen

Prisutjevningsordningen

- Øker prisuttaket gjennom
kryssprissubsidiering

Rammene for norsk melk

Bondestyrt
Markedsregulering
og bondeeid industri
- Demper prissingninger

Kvoteordningen

- Regulerer tilførsel og hindrer
overproduksjon

Markedet for rå melk

- TINE er eneste tilbyder av ubehandlet melk til annen industri.
- **Alle** meieriaktører er avhengig av å kjøpe melk fra TINE
- **Importvern** hindrer råvareimport
- **Kvoteordningen** hindrer fri etablering av produksjon

Vilkårlig prising vil gi stor uro og øke presset mot importvern, kvoteordning og samvirkebasert markedsregulering med bonde-eid industri

Kristine Aasheim · Følger
Adm.dir Kavli Norge hos O. Kavli AS
Q-Meieriene
1t · 🌐

Bukken til havresekken!

I hvilket annet marked, enn meieri, får en superdominant aktør sette prisen til seg selv, konkurrenten og forbruker?
Svar: ingen

Hør på Konkurransetilsynet:
Regjeringa vil endre korleis prisen blir sett på mjølk. No åtvarar Konkurransetilsynet om at det kan gi «betydeleg» dyrare mjølk og meieriprodukt.

«Dette kan innebære at selskapet i større grad vil gjennomføre aukar i mjølkeprisen ut frå egne marknadsinteresser enn tilfellet har vore under målprissystemet», skriv tilsynet i eit høyringsinnspel.

Vidare skriv dei at langtidseffektane «kan vere ein betydeleg prisauke på mjølk».

– Vi åtvarar mot at dette kan gjere det vanskelegare for Tine sine konkurrentar å konkurrere mot Tine, seier Berrefjord.

Og tro det eller ei...
I dag, 14 dager før forskriften trer i kraft melder Tine prisøkning!

Konkurransetilsynet har allerede fått rett!

Konkurransetilsynet fryktar «betydeleg» dyrare mjølk
nrk.no

Nyheter Sport Kultur Humor Distrikt Mer ▾

🕒 Logg på

Norge Siste nytt Dokumentar Klima NRK Ytring

Fryktar «betydeleg» dyrare mjølk

Regjeringa vil endre korleis prisen blir sett på mjølk. No åtvarar Konkurransetilsynet om at det kan gi «betydeleg» dyrare mjølk og meieriprodukt.

Q-meieriene vil ikke subsidiere Tines fett

Kristine Aasheim har ikke tillit til at konkurransen mellom meieriaktorene blir rettferdig hvis Tine skal fastsette melkeprisen uten at eksempelvis Konkurransetilsynet overvåker. Foto: Privat

Av Camilla Møllerstrand

Publisert: 12.10.24 01:05

Del

Q-meieriene frykter Tine vil fastsette melkeprisen basert på sine egne behov.

16. oktober 2024

Ny prismodell kan gje høgare mjølkepris og enda svakare konkurranse

Overgangen frå målpris til volummodell for mjølk kan gje uheldige konkurransemessige verknader i meierimarknaden, skriv Konkurransetilsynet i eit høyringssvar til Landbruks- og matdepartementet.

Konkurransetilsynet meiner at innføringa av volumprismodellen kan gje høgare prisar på mjølkeprodukt og dårlegare konkurranse i meierimarknadene framover i tid.

Modell for framtidig fastsettelse

Indikator	Kilde	Karakter	Vekting
Kostnadsutvikling variable kostnader melkeproduksjon (<i>produsentøkonomi, volum</i>)	NIBIO	Historiske tall, svinger mye	
Kostnadsutvikling i samfunnet (KPI) (<i>produsentøkonomi, konkurransekraft</i>)	Norges Bank	Historiske tall + prognoser, svinger lite	
Markedsutvikling mat og drikke (<i>konkurransekraft, volum</i>)	SSB	Historiske tall, svinger lite	
Internasjonale melkepriser (konkurransekraft)	Internasjonale tall	Historiske tall, svinger mye	

Sikkerhetsventil

Det vil oppstå situasjoner der det vil være riktig å moderere modellresultatet

Det må da sannsynliggjøres enten at

- a. Situasjonen allerede har gitt betydelige konsekvenser som modellen ikke har fanget opp
- b. Situasjonen kommer til å gi betydelige konsekvenser i løpet av den neste prisperioden
- c. Situasjonen faller tidsmessig slik at modellresultatet tilsier en dramatisk prisøkning eller en dramatisk prisreduksjon